

Warszawa, 23.09.2025 r.

PIERWSZY OD 24 LAT NOWY PARK NARODOWY PARK NARODOWY DOLINY DOLNEJ ODRY

NAJWAŻNIEJSZE

- Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace nad utworzeniem nowego, pierwszego od ponad 24 lat parku narodowego w Polsce¹. Będzie to pierwszy (w ogóle) park narodowy znajdujący się w granicach miasta wojewódzkiego – Miasta Szczecin.
- Starania o utworzenie Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry trwają już ponad 30 lat.
- Międzyodrze jest największym w Europie Środkowej torfowiskiem, które powstało w wyniku gromadzenia materii organicznej (resztek obumarłej roślinności).
- Międzyodrze to obszar unikatowy przyrodniczo, krajobrazowo i historycznie. Obszar Międzyodrza jest obecnie objęty granicami parku krajobrazowego oraz ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000, a także w jego granicach występują dwa rezerваты przyrody.
- Pomysł utworzenia Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry zrodził się oddolnie. To właśnie mieszkańcy regionu zwrócili się do Ministerstwa Klimatu i Środowiska z prośbą o podjęcie działań zmierzających do utworzenia parku narodowego w tym regionie.
- Projekt ustawy o utworzeniu Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry (UA12) został przyjęty przez Radę Ministrów 17 września 2025 r.

CO SIĘ ZMIENI

- Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.
- Nastąpi zwiększenie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, w granicach których zlokalizowany jest park narodowy, z tytułu ich potrzeb ekologicznych. Prognozowane zwiększenie subwencji ogólnej dla gminy Kołbaskowo wynosi 273 tys., gminy Widuchowa około 1,07 mln, a dla miasta Szczecin 25 tys.
- Dodatkowo utworzenie parku narodowego na terenie gminy Widuchowa na obszarze 2460 ha w 2025 r. wiąże się z możliwością skorzystania z rezerwy celowej budżetu państwa (art. 91 ustawy z 1 października 2024 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego). Według algorytmu przekazanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska do Ministerstwa Finansów wartość środków z rezerwy celowej dla gminy Widuchowa wyniesie 4,9 mln zł (dla wariantu utworzenia parku narodowego na obszarze trzech gmin: Widuchowa, Kołbaskowo i Szczecin).
- Park narodowy to dodatkowe przychody dla jednostek samorządu terytorialnego (podatki np. CIT), zakupy towarów i usług na potrzeby funkcjonowania parku narodowego.

¹ Ostatnim utworzonym parkiem narodowym w Polsce jest Park Narodowy „Ujście Warty”, który powstał 1 lipca 2001 roku.

- Granica parku i otulina zostały wyznaczone w takim kształcie, aby zapewnić najlepszą ochronę zasobów przyrodniczych obszaru, a także umożliwić funkcjonowanie dotychczasowych użytkowników obszaru – interesariuszy, w szczególności podmioty zajmujące się żegluga oraz rybactwem i wędkarstwem, na tym obszarze.
- Park Narodowy Doliny Dolnej Odry będzie:
 - prowadził działania ochronne w ekosystemach parku narodowego, o udostępniał obszar parku narodowego na zasadach określonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych i w zarządzeniach dyrektora parku narodowego
 - prowadził działania związane z edukacją przyrodniczą.
- Utworzenie projektowanego parku pozwoli na kompleksową ochronę walorów przyrodniczych Międzyodrza, w szczególności dzięki prowadzeniu działań ochrony czynnej zmierzających do zachowania bądź odtwarzania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt lub grzybów i ich siedlisk w ekosystemach.
- Park będzie udostępniany, w tym dla celów turystycznych, rekreacyjnych, edukacyjnych i amatorskiego połowu ryb, co pozwoli społeczeństwu na poznawanie przyrody tego miejsca i zdobywanie wiedzy o przyrodzie.
- Podpisano list intencyjny z przedstawicielami Rybackiej Spółdzielni „Regalica”, Polskiego Związku Wędkarskiego Okręg w Szczecinie. To kluczowe porozumienie gwarantujące zabezpieczenie interesów rybaków i wędkarzy na terenie planowanego Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry.

PROJEKTOWANY PARK W LICZBACH

- Park obejmie obszar o powierzchni 3856 ha.
- Będzie to 24 park narodowy w Polsce.
- Pierwszy park narodowy w Polsce znajdujący się w granicach miasta wojewódzkiego – Miasta Szczecin.
- Będzie to 7 transgraniczny park narodowy.
- Występuje tu ponad 230 gatunków ptaków.
- Formalne prace nad utworzeniem Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry został rozpoczęte w lutym 2024 roku.

DLACZEGO TWORZYMYSY NOWY PARK NARODOWY

- Projektowany Park Narodowy Doliny Dolnej Odry jest jednym z priorytetów rządu. Premier Donald Tusk podczas expose niejednokrotnie podkreślał konieczność zwiększenia zaangażowania państwa w ochronę klimatu i środowiska naturalnego jako fundamentu bezpieczeństwa oraz jakości życia przyszłych pokoleń.
- Tworzenie nowych form ochrony przyrody jest jednym z kluczowych i priorytetowych zadań ministra właściwego do spraw środowiska.
- Ministerstwo Klimatu i Środowiska buduje społeczną akceptację dla idei tworzenia nowych parków narodowych oraz społeczną akceptację dla już istniejących Polskich Parków Narodowych. To wspólne i unikatowe dobro narodowe, za które wszyscy jesteśmy odpowiedzialni.
- Powstanie parku narodowego na Międzyodrzu, to impuls rozwoju gospodarczego, w szczególności dla turystyki w regionie, a także dodatkowe miejsca pracy (głównie zapotrzebowanie na usługi noclegowe, gastronomię czy przewodników, a także wyspecjalizowaną kadrę zatrudnioną w parku narodowym).

Ważne! Dokument jest przygotowany w oparciu o dane, które były aktualne w dniu jego opracowania. W określonych obszarach mogą być dostępne świeższe informacje. Jeżeli interesują państwa aktualne dane liczbowe oraz szczegóły dotyczące poruszonych w zestawieniu zagadnień, pytania prosimy kierować na adres: media@klimat.gov.pl

- Nowy park narodowy to promocja całego regionu oraz produktów lokalnych i rzemiosła – rozwój marek ekologicznych, certyfikowanych jako „z obszaru parku narodowego”.
- Parki narodowe pełnią funkcję nieocenionej wartości ekologicznej – są miejscami ochrony bioróżnorodności, retencji wód, pochłaniania dwutlenku węgla oraz naturalnej stabilizacji klimatu. Z ekonomicznego punktu widzenia są to tzw. „usługi ekosystemowe”, których wartość rośnie wraz z postępującymi zmianami klimatycznymi.
- W obliczu coraz częstszych ekstremalnych zjawisk pogodowych (susze, powodzie, pożary) parki narodowe pełnią funkcję naturalnych buforów – stabilizują mikroklimat, chronią przed erozją, a także zwiększają odporność krajobrazu na zmiany klimatyczne.
- Parki narodowe to inwestycja w naszą wspólną przyszłość – znacznie tańsza niż późniejsze koszty usuwania skutków katastrof naturalnych.
- Inwestowanie w ochronę przyrody to de facto ochrona długofalowych interesów gospodarczych Polski.

DROGA DO UTWORZENIA PARKU NARODOWEGO

- Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego wyraził zgodę na utworzenie na terenie województwa nowego parku narodowego.
- Decyzję poprzedziły zgody wyrażone przez samorządy gmin Kołbaskowo, Widuchowa oraz Miasta Szczecin oraz powiatów gryfińskiego i polickiego.
- Obecnie trwa etap rządowy, mający na celu uchwalenie ustawy o utworzeniu parku i przyjęciu rozporządzenia Rady Ministrów określającego jego granice.
- Park powstaje przy zaangażowaniu oddolnym oraz przedstawicieli władz samorządowych Kołbaskowa, Widuchowej i Szczecina, wojewody i marszałka zachodniopomorskiego
- Utworzenie parku wspierają przedstawiciele Inicjatywy Stwórzmy Park
 - Narodowy Doliny Dolnej Odry, przedstawiciele Rybackiej Spółdzielni „Regalica”, przedstawiciele Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, dyrekcja Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego, naukowcy z uczelni z województwa zachodniopomorskiego, członkowie Młodzieżowej Rady Klimatycznej, przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, mieszkańcy z gmin na terenie których planowane jest utworzenie parku narodowego, dyrektorzy już istniejących Parków Narodowych, przedstawiciele JST na terenie których już funkcjonują parki narodowe.

PRZYDATNE LINKI

- Strona projektowanego Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry <https://www.gov.pl/web/klimat/dolnadolnejodry> □ Strona istniejącego parku krajobrazowego:
 - <https://www.zpkwz.pl/index.php/parki-krajobrazowe/park-krajobrazowy-dolinydolnej-odry/materialy-do-pobrania>
- Projekt ustawy o utworzeniu Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry (UA12) <https://legislacja.gov.pl/projekt/12401307>
- Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry (RD219) <https://legislacja.gov.pl/projekt/12401306>

Ważne! Dokument jest przygotowany w oparciu o dane, które były aktualne w dniu jego opracowania. W określonych obszarach mogą być dostępne świeższe informacje. Jeżeli interesują państwa aktualne dane liczbowe oraz szczegóły dotyczące poruszonych w zestawieniu zagadnień, pytania prosimy kierować na adres: **media@klimat.gov.pl**